EITEM AGENDA: 7

AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

15 Rhagfyr 2008

CYLLIDEB DDRAFFT 2009-10

Adroddiad gan Ken Finch, Trysorydd

PWRPAS YR ADRODDIAD

1. Cyflwyno cyllideb ddrafft 2009-10 i Aelodau ar gyfer ei chymeradwyo.

CYFLWYNIAD

2. Mae'r adroddiad hwn yn cynnwys cynigion i'r Awdurdod mewn perthynas â chyllideb ddrafft 2009-10, y rhagolygon ar gyfer 2010-11 a 2011-12, ac mae'r papurau sydd wedi'u hatodi'n dangos:-

(i) y gyllideb refeniw ddrafft (Atodiad A),

(ii) y cyfraniadau dros dro sy'n ofynnol gan yr Awdurdodau Perthnasol (Atodiad B),

(iii) y rhaglen gyfalaf ddrafft (Atodiad C).

Ni chynhwyswyd y Gyllideb mewn fformat Gwerth Gorau, Strategaeth Flynyddol Rheoli'r Trysorlys a'r Dangosyddion Darbodus oherwydd cyfyngiadau amser ac fe'u cyflwynir i Aelodau yn y dyfodol.

CEFNDIR

3. Eleni dechreuodd y broses o bennu'r gyllideb ym Medi gydag adroddiad i'r Panel Gweithredol yn nodi'r pwysau posibl ar gyllideb flwyddyn nesaf yn unol â chais gan Aelodau am gael mwy o ran yn y broses. Rhoddodd ail adroddiad i'r Panel Gweithredol ym mis Tachwedd gyfle i Aelodau asesu'r pwysau ar y gyllideb a syniad i swyddogion o ba lefel o gynnydd yn y gyllideb fyddai'n dderbyniol oherwydd y pwysau ariannol oedd yn wynebu Awdurdodau Unedol yn sgil y cynnydd bychan a gyhoeddwyd yn y setliad Grant Cynnal Refeniw Dros dro ar gyfer Awdurdodau Gogledd Cymru.

CYLLIDEB REFENIW

4. Roedd yr adroddiad yn manylu ar y cynnydd yn y gyllideb ar gyfer 2009-10 a gyflwynwyd i'r Panel Gweithredol ym mis Tachwedd yn nodi y byddai angen cynnydd o 3.56% ar gyfer y pwysau na ellid mo'u hosgoi yn y gyllideb. Ond, roedd y cynnydd hwn yn cynnwys y Dyfarniad Tâl ar sail 2% ac roedd yn seiliedig ar £192k o'r Darpariaethau.

5. Nododd Aelodau y byddent yn derbyn cynnydd o rhwng 3% a 3.5% yn y gyllideb. Hefyd byddai'n well ganddynt i'r cynnydd yn y gyllideb ar gyfer y dyfarniad tâl fod yn 2.5%, ac os yn bosibl, heb fod yn seiliedig ar y Darpariaethau.

6. Gyda syniad o'r lefel derbyniol o safbwynt cynnydd, mae swyddogion wedi ail-edrych ar y gyllideb ddrafft i weld a ellid gwneud unrhyw ostyngiad a chynnwys dyfarniad tâl ar sail 2.5%. Aethpwyd ati i baratoi dadansoddiad mwy manwl o gostau, yn benodol costau pensiwn ac Yswiriant Gwladol y cyflogwr i weld a ellid gwneud unrhyw arbedion. Canfuwyd arbedion bach hefyd ar draws nifer o benawdau eraill o'r gyllideb, gan sicrhau arbedion ariannol sylweddol yn gyffredinol.

7. Hefyd cododd y cyfle i ail-drefnu rhai o'r Portffolio Benthyciadau gan arwain at arbedion o £78k mewn costau llog ar gyfer 2009-10 a £35k yn y flwyddyn ariannol hon. Bydd manylion pellach am yr ail-drefnu'n cael eu cynnwys yn Strategaeth Flynyddol Rheoli'r Trysorlys.

8. Roedd y newidiadau i'r drefn o ariannu cynllun pensiwn yr Ymladdwyr Tân yn golygu - ym mhob achos o ymddeol ar sail salwch y telir lwmp swm i'r gronfa bensiwn. Pan gyflwynwyd y pensiwn, bu i'r Awdurdod gynnwys £80k yn y gyllideb refeniw bob blwyddyn i gynnwys unrhyw daliadau posibl a hefyd cadwodd Ddarpariaeth Bensiwn i gynnwys unrhyw daliadau oedd yn uwch na'r swm hwn. Ers i'r cynllun pensiwn newid mae'n ymddangos bod nifer yr achosion o ymddeol ar sail salwch wedi lleihau'n sylweddol a bellach ni fydd angen cynnwys arian yn y gyllideb refeniw. O ganlyniad sicrhawyd arbedion o £80k ar gyfer 2008-09 a 2009-10.

9. Nid oes unrhyw arian ychwanegol wedi'i gynnwys yn y gyllideb ar gyfer Diogelwch Cymunedol ond yng nghyfarfod y Panel Gweithredol a gynhaliwyd ar 17 Tachwedd argymhellwyd bod yr Awdurdod yn lobïo Llywodraeth Cynulliad Cymru ac Aelodau'r Cynulliad am arian ychwanegol yn benodol ar gyfer gwaith diogelwch cymunedol.

10. Mae'r tabl isod yn dangos yr opsiynau ar gael i Aelodau ar gyfer cyllideb flwyddyn nesaf. Er mwyn cyrraedd y lefelau a nodwyd gan Aelodau bu'n rhaid defnyddio peth ar Ddarpariaethau a thanwariant. Os yw Aelodau'n galw am ostyngiad pellach neu newid i'r opsiynau ariannu byddai hynny'n debygol o effeithio ar wasanaethau rheng flaen.

Opsiynau	**% Cynnydd**	**Cynnydd Ariannol £**
Opsiwn 1	3.87	1,173,392
Opsiwn 2	3.49	1,058,392
Opsiwn 3	2.99	908,392

Opsiwn 1 - mae'n cynnwys yr holl bwysau na ellir mo'u hosgoi ar y gyllideb a'r dyfarniad tâl ar sail 2.5%. Yr opsiwn â lleiaf o risg yn perthyn iddo gan nad yw'n seiliedig ar adnoddau unwaith ac am byth.

Opsiwn 2 -fel Opsiwn 1 ynghyd â neilltuo'r tanwariant y gwyddom amdano o 2008-09 (arbedion llog £35k, cyfraniad salwch £80k, cyfanswm £115k) i gefnogi'r gyllideb. Opsiwn â mwy o risg yn perthyn iddo gan fod y gyllideb yn seiliedig ar adnoddau unwaith ac am byth.

Option 3 - fel Opsiwn 2 ynghyd â £150k o'r Darpariaethau. Dyma'r opsiwn â'r mwyaf o risg yn perthyn iddo gan fod y gyllideb yn seiliedig ar adnoddau unwaith ac am byth sy'n dod i gyfanswm o £265k gan greu problem i'r broses o bennu cyllideb 2010-11.

11. Yn Atodiad A manylir ar y gwariant gwirioneddol ar gyfer 2007-08, y cyllidebau gwreiddiol a'r ffigurau allanol ar gyfer 2008-09, yr amcangyfrif o'r gyllideb ar gyfer 2009-10 a'r rhagolygon ar gyfer 2010-11 a 2011-12.

12. Er mwyn sicrhau na ddefnyddir yr adnoddau unwaith ac am byth eto, gallai fod yn opsiwn i un o weithgorau'r Aelodau chwilio am arbedion yn 2009-10 ar gyfer 2010-11.

CYFRANIADAU

13. Yn Atodiad B nodir y cyfraniadau dros dro ar gyfer 2009-10 ac mae'n cynnwys dadansoddiad o bob opsiwn a restrir uchod.

RHAGLEN GYFALAF

14. Mae'r rhaglen gyfalaf ddrafft ar gyfer 2009-10 i'w gweld yn Atodiad C ac mae'n dod i £3.3m o wariant newydd a chynlluniau a gymeradwywyd yn flaenorol yn naill ai 2007-08 neu 2008-09 sy'n dod i £2.3m. Enghreifftiau o'r cynlluniau newydd yw ailfodelu gorsafoedd Tân ac Achub Betws-y-coed a Glannau Dyfrdwy a thynnu i lawr y tyrrau hyfforddi nas defnyddir bellach. Mae hyn yn ychwanegol at brynu offer newydd a cherbydau cysylltiedig yn unol â'r rhaglen newid cerbydau. Yn 2008-09 y ffigurau terfynol a amcangyfrifid ar gyfer gwariant cyfalaf yw £6.4m. Cynigir ariannu hyn o fenthyciadau a derbyniadau cyfalaf.

15. Fel y crybwyllwyd uchod efallai y bydd Aelodau'n dymuno edrych ar y rhaglen gyfalaf yn fwy manwl yn 2009-10 er mwyn pwyso a mesur manteision cost y rhaglen gyfalaf a chynllunio ar gyfer gofynion gwariant yn y dyfodol.

ARGYMHELLION

16. Argymhellir bod:

(i) Aelodau'n cymeradwyo'r gyllideb ddrafft ar gyfer 2009-10 yn seiliedig ar y wybodaeth a ddarperir yn yr adroddiad.

(ii) Awdurdodau Perthnasol yn cael eu hysbysu o'r cyfraniadau dros dro sydd eu hangen ar gyfer 2009-10.

(iii) Bod y rhaglen gyfalaf ddrafft ar gyfer 2009-10 a dulliau ariannu cysylltiedig yn cael eu cymeradwyo.

(iv) Os bydd unrhyw newidiadau cyn 15 Chwefror 2009, bod y pwerau i ddiwygio lefel y gyllideb yn cael eu dirprwyo i'r Panel Gweithredol.